

[Pradžia](#) > ... > [Nagrinėjimas Teisme](#) > [Civilinės Bylos](#) > [Dokumentų Įteikimas. Oficialus Teisinių Dokumentų Perdavimas](#) > Portugal

Dokumentų įteikimas. Oficialus teisinių dokumentų perdavimas

Turinį pateikė

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Portugalija

1 Ką iš tikrųjų reiškia teisinė sąvoka „dokumentų įteikimas“? Kodėl dokumentų įteikimui taikomos specialios taisyklės?

Įteikimas (port. *citação*) – tai veiksmas, kuriuo asmuo (atsakovas, šalis, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti sprendimą) informuojamas apie tai, kad jam pareikštas ieškinys. Jis naudojamas siekiant iškviesti šį asmenį į teismą pirmą kartą, kad asmuo galėtų apsiginti. Įteikimas taip pat naudojamas siekiant iškviesti byloje dalyvaujantį asmenį į teismą pirmą kartą, nors jis iš pradžių byloje nedalyvavo, kad jis palaikytų ieškovą arba atsakovą ([Civilinio proceso kodekso \(port. *Código de Processo Civil*\) 219 straipsnio 1 dalis](#)).

Pranešimu (port. *notificação*) asmuo šaukiamas atvykti į teismą arba jam pranešama apie faktą ([Civilinio proceso kodekso 219 straipsnio 2 dalis](#)).

Specialios įteikimo ir pranešimo taisyklės nustatytos Civilinio proceso kodekso II tomo I antraštinės dalies II skyriaus II skirsnyje. Šios taisyklės skirtos tam, kad pranešimas iš tikrųjų pasiektų adresatą, o jeigu jis yra bylos šalis, kad būtų užtikrinta teisė į gynybą.

2 Kokie dokumentai turi būti įteikiami oficialiai?

Įteikiama [Civilinio proceso kodekso 227 straipsnyje](#) nurodyta informacija.

Pranešama [Civilinio proceso kodekso 220 straipsnyje](#) nurodyta informacija.

3 Kas yra atsakingas už dokumento įteikimą?

Nagrinėjamosiose bylose dokumentus įteikia ir pranešimus paprastai teikia teismo pareigūnai, vykdymo pareigūnai ar vienos iš šalių teisėtas atstovas, atsižvelgiant į atsakyme į 5 klausimą nurodytas pranešimo ar įteikimo formas.

4 Adreso nustatymas

4.1 Ar prašymą įteikti dokumentus gavusi šios valstybės narės institucija savo iniciatyva mėgina nustatyti įteiktinų dokumentų adresato buvimo vietą, jei nurodytas adresas neteisingas? Taip pat žr. pranešimą pagal Reglamento dėl dokumentų įteikimo 7 straipsnio 2 dalies c punktą

Taip. Pagal Portugalijos teisę teismo antstoliai savo iniciatyva privalo imtis visų reikalingų veiksmų, kad įteiktų asmeniui pranešimą ([Civilinio proceso kodekso 226 straipsnio 1 dalis](#)).

Jeigu teismo antstoliai negali įteikti pranešimo, jie naudoja kitų vyriausybės departamentų turimą elektroninę

informaciją, siekdami sužinoti, ar gyvenamoji vieta pasikeitė, ir nustatyti esamą asmens, kuriam reikia įteikti dokumentus, adresą ([Civilinio proceso kodekso](#) 236 straipsnio 1 dalis).

Pagal 7 straipsnio 2 dalies c punktą įvairios gaunančiosios agentūros gali susidurti su toliau nurodytomis situacijomis.

Jurisdikciją turinčio apylinkės teismo bendrasis skyrius (port. *juízo de competência genérica*) arba vietos civilinių bylų skyrius (port. *juízo local cível*), jei toks yra: siekdama įteikti dokumentus, kai prašyme įteikti dokumentą nurodytas neteisingas adresas, gaunančioji agentūra taiko vidaus teisę panašiose bylose, susijusiose su vidaus ginčiais, t. y. Portugalijos civilinio kodekso 226 ir 236 straipsniuose įtvirtintas atitinkamas nuostatas.

Vykdomo pareigūnai (Teisinių atstovų ir vykdymo pareigūnų asociacija, port. *Ordem dos Solicitadores e dos Agentes de Execução*): siekiant rasti naująjį asmens, kuriam turi būti įteiktas dokumentas, adresą, bus teikiami prašymai nuolatinės gyvenamosios vietos registrams ar kitoms duomenų bazėms, jei tokie registrai ar duomenų bazės yra.

4.2 Ar užsienio šalių teisminės institucijos ir (arba) proceso šalys gali naudotis šios valstybės narės registrais arba paslaugomis, padedančiais nustatyti dabartinį asmens adresą? Jei taip, kokie tai registrai ar paslaugos ir kokios procedūros reikia laikytis? Ar imamas mokestis (jei taip – kokios dydžio)?

Ne. Tokią galimybę turi tik nacionalinės institucijos ir subjektai.

4.3 Kokios rūšies pagalbą teikiant užklausas iš kitų valstybių narių dėl adreso nustatymo šios valstybės narės valdžios institucijos teikia pagal Reglamento dėl dokumentų įteikimo 7 straipsnio 1 dalį? Taip pat žr. pranešimą pagal Reglamento dėl dokumentų įteikimo 7 straipsnio 1 dalį

Pagal 7 straipsnio 1 dalies a punktą paskirtoji institucija, kuriai perduodančiosios agentūros gali adresuoti prašymus nustatyti asmens, kuriam turi būti įteiktas dokumentas, adresą:

Teisingumo vykdymo generalinis direktoratas (port. *Direção-Geral da Administração da Justiça*)

Av. D. João II, No 1.08.01 D/E, Pisos 0, 9-14

PT - 1990-097 LISABONA

Telefonas: (+351) 217 906 500 – (+351) 217 906 200/1

Faksas: (+351) 211 545 116 – (+351) 211 545 100

El. pašto adresas: correio@dgaj.mj.pt

Interneto svetainė: <https://dgaj.justica.gov.pt/>

5 Koks yra įprastas dokumentų įteikimo būdas? Ar yra kitokių dokumentų įteikimo būdų (išskyrus 7 punkte nurodytą pakaitinį įteikimą)?

Praktiniai dokumentų įteikimo asmenims aspektai yra nustatyti [Civilinio proceso kodekso](#) 225 straipsnyje.

Praktiniai dokumentų įteikimo asmenims apie juos paskelbiant aspektai yra nustatyti [Civilinio proceso kodekso](#) 240 straipsnyje.

Praktiškai pranešimas vykdomas toliau nurodytais būdais.

- Pranešimo teisėtą atstovą paskyrusioms šalims procedūra nustatyta [Civilinio proceso kodekso](#) 247 straipsnyje.
- Pranešimo teisėto atstovo nepaskyrusioms šalims procedūra nustatyta [Civilinio proceso kodekso](#) 249

straipsnyje.

- Pranešimo trečiosioms šalims procedūra nustatyta [Civilinio proceso kodekso](#) 251 straipsnyje.
- Pranešimo prokuratūrai procedūra nustatyta [Civilinio proceso kodekso](#) 252 straipsnyje.
- Pranešimo apie teismų sprendimus procedūra nustatyta [Civilinio proceso kodekso](#) 253 straipsnyje.
- Teismo aktu sukurtų pranešimų įteikimo procedūra nustatyta [Civilinio proceso kodekso](#) 254 straipsnyje.
- Vieno teisėto atstovo kitam teisėtam atstovui teikiamų pranešimų įteikimo procedūra nustatyta [Civilinio proceso kodekso](#) 255 straipsnyje.
- Atskirų pranešimų įteikimo procedūra nustatyta [Civilinio proceso kodekso](#) 256 straipsnyje.

Be dokumentų įteikimo nustatytu laiku, nurodytu 7 punkte *toliau*, kitų būdų Portugalijos nacionalinėje teisėje nėra numatyta.

6 Ar civilinėse bylose leidžiama dokumentus įteikti elektroniniu būdu (teisminius arba neteisminius dokumentus įteikti nuotolinėmis elektroninio ryšio priemonėmis, pvz., e. paštu, saugiomis internetinėmis programomis, faksu, tekstinėmis žinutėmis ir kt.)? Jei taip, kokio pobūdžio bylose šie būdai yra numatyti? Ar yra šio dokumentų įteikimo būdo naudojimo arba prieigos prie jo apribojimų, kurie priklauso nuo to, kas yra adresatas (t. y., ar tai profesionalus teisininkas, juridinis asmuo, įmonė ar kitas verslo subjektas ir pan.)?

Taip. Pavyzdžiui, pageidautina, kad toliau nurodyti dokumentai būtų įteikiami perduodant duomenis elektroninėmis priemonėmis per teismų kompiuterinę sistemą.

- Pranešimai prokuratūrai ([Civilinio proceso kodekso](#) 252 straipsnio 2 dalis).
- Pranešimai teisėtiems atstovams ([Civilinio proceso kodekso](#) 248 straipsnio 1 dalis).
- Pranešimai teisiniams atstovams ir vykdymo užtikrinimo atstovams (Ministro įgyvendinimo įsakymo (port. *Portaria*), kuriuo reglamentuojamas [elektroninis teismo proceso tvarkymas](#), 31 straipsnio 1 dalis).

Jeigu pateiktinas procedūrinis dokumentas negali būti perduotas elektroninėmis priemonėmis dėl dydžio (Ministro įgyvendinimo įsakymas, kuriuo reglamentuojamas [elektroninis teismo proceso tvarkymas](#), 10 straipsnio 1 dalis), arba jeigu dokumentai, kuriuos numatoma siųsti, yra tik fizinėje laikmenoje ([Civilinio proceso kodekso](#) 144 straipsnio 11 dalis), arba byloje nereikalaujama paskirti teisėto atstovo ir šalis nėra jo paskyrusi ([Civilinio proceso kodekso](#) 144 straipsnio 7 dalis), arba jei yra kita pagrįsta priežastis ([Civilinio proceso kodekso](#) 144 straipsnio 8 dalis):

- procedūriniai dokumentai gali būti pristatyti teismo kanceliarijai, siunčiami paštu arba faksu ([Civilinio proceso kodekso](#) 144 straipsnio 7 ir 8 dalys);
- procedūriniai dokumentai gali būti pristatyti registruojant pristatymą, siunčiami paštu arba faksu.

Šios taisyklės taikomos civilinio ar komercinio pobūdžio bylose, kurias nagrinėja pirmosios instancijos teismai. Jos taip pat taikomos tam tikrais atvejais per procedūras, vykdomas pas notarą (pvz., paveldėjimas) arba civilinės būklės registravimo institucijose (pvz., šeimos klausimai, jeigu yra susitarimas).

6.1 Kokio tipo elektroninis įteikimas, kaip jis suprantamas pagal Reglamento dėl dokumentų įteikimo 19 straipsnio 1 dalį, gali būti naudojamas šioje valstybėje narėje, kai dokumentai turi būti įteikiami tiesiogiai asmeniui, turinčiam žinomą adresą dokumentams įteikti kitoje valstybėje narėje?

Portugalija kol kas nenumato, kad dokumentai galėtų būtų įteikiami ir (arba) apie juos būtų pranešama elektroniniu būdu žinomą adresu kitoje valstybėje narėje.

6.2 Ar ši valstybė narė pagal Reglamento dėl dokumentų įteikimo 19 straipsnio 2 dalį nustatė

papildomas sąlygas, kuriomis ji leis naudoti elektroninį įteikimą elektroniniu paštu, nurodytą to reglamento 19 straipsnio 1 dalies b punkte? Taip pat žr. pranešimą pagal Reglamento dėl dokumentų įteikimo 19 straipsnio 2 dalį

Portugalijos nacionalinėje teisėje nenumatoma, kad dokumentai gali būti įteikiami ir (arba) apie juos būtų pranešama el. paštu, išskyrus 6 punkte nurodytus atvejus, kai tam yra pagrįsta priežastis.

7 Pakaitinis įteikimas

7.1 Ar šios valstybės narės įstatymais leidžiama dokumentus įteikti kitais būdais, kai adresatui jų įteikti neįmanoma (pvz., namų adresu arba antstolių biurui siunčiamas pranešimas, įteikimas paštu arba viešas skelbimas spaudoje)?

Taip. Portugalijos teisėje taip pat numatyta, kad dokumentai įteikiami nustatytu laiku, kaip nustatyta [Civilinio proceso kodekso](#) 232 straipsnyje.

7.2 Jei dokumentai įteikiami kitais būdais, kada jie laikomi įteiktais?

Įteikimas paštu laikomas įvykdytu tą dieną, kurią parašu nurodomas gavimo patvirtinimas ([Civilinio proceso kodekso](#) 230 straipsnis).

Dokumentai laikomi įteiktais asmeniškai vykdymo pareigūnų, teismo antstolių ir teisėtų atstovų tą dieną, kai yra parengiamas įteikimą patvirtinantis dokumentas ([Civilinio proceso kodekso](#) 231 straipsnio 3 dalis).

Dokumentai laikomi įteiktais paskelbiant pranešimą apie įteikimą šiame pranešime nurodytą dieną ([Civilinio proceso kodekso](#) 232 straipsnio 4 dalis).

7.3 Jeigu dokumentai įteikiami juos paliekant tam tikroje vietoje (pvz., pašte), kaip apie tai pranešama adresatui?

Jeigu dokumentai įteikiami arba pranešimas siunčiamas registruotu laišku kartu su gavimo patvirtinimu arba be jo, pristatymo pranešimas paliekamas pašto dėžutėje, jeigu paštininkui nepavyksta nieko rasti nurodytu adresu. Pristatymo pranešimu adresatas informuojamas, kad laiškas paliktas pašto skyriuje, nurodant jo adresą, darbo valandas ir atsiėmimo terminą ([Civilinio proceso kodekso](#) 228 straipsnis).

7.4 Kas atsitinka, jei adresatas atsisako priimti įteikiamus dokumentus? Ar dokumentai laikomi tinkamai įteiktais, jei atsisakymas juos priimti buvo neteisėtas?

Jeigu dokumentai įteikiami paštu ir yra įrodymų, kad atsisakyta priimti laišką ar pasirašyti gavimo patvirtinimą, dokumentai laikom įteiktais tokia tvarka ir aplinkybėmis:

- kai paštininkas surašo pranešimą, kuriuo patvirtina, kad fizinis asmuo, juridinio asmens atstovas ar darbuotojas atsisakė pasirašyti gavimo patvirtinimą arba gauti laišką ([Civilinio proceso kodekso](#) 228 straipsnio 6 dalis ir 246 straipsnio 3 dalis).
- Tais atvejais, kai šalims leidžiama susitarti dėl įteikimo adreso, laikomasi [Civilinio proceso kodekso](#) 229 straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatytos tvarkos.

Jeigu dokumentus asmeniškai pristato vykdymo pareigūnas ar teismo antstolis ir yra įrodymų, kad adresatas atsisakė pasirašyti įteikimo pažymą ar priimti dublikatą, dokumentai laikomi įteiktais ir tokiu atveju:

- vykdymo pareigūnas ar teismo antstolis praneša adresatui, kad jis gali gauti dublikatą teismo kanceliarijoje, ir įteikimo pažymoje nurodo šią informaciją ir adresato atsisakymą priimti dokumentą ([Civilinio proceso kodekso](#) 231 straipsnio 4 dalis).
- Be to, kanceliarija asmeniui, kuriam dokumentus reikia įteikti registruotu laišku, dar kartą praneša, kad ieškinio ir lydimųjų dokumentų dublikatas yra paliktas jiems kanceliarijoje ([Civilinio proceso kodekso](#) 231 straipsnio 5 dalis).

Dokumentai laikomi neįteiktais tik jeigu atsisakymas juos priimti yra teisėtas. Atsisakymas yra teisėtas, jeigu adresato negalima rasti, nes jis negyvena ar nėra įsikūręs nurodytu adresu arba jeigu trečiasis asmuo teigia, kad

negali perduoti laiško.

8 Įteikimas paštu iš užsienio (Reglamento dėl dokumentų įteikimo 18 straipsnis)

8.1 Jeigu dokumentas adresatui šioje valstybėje narėje siunčiamas paštu iš užsienio ir turi būti įteikiamas su gavimo patvirtinimu (Reglamento dėl dokumentų įteikimo 18 straipsnis), ar paštas turi dokumentą įteikti pačiam (pačiai) adresatui (-ei), ar, laikydamasis nacionalinių pašto pristatymo taisyklių, dokumentą gali įteikti kitam asmeniui tuo pačiu adresu?

Jeigu dokumentai ar pranešimas kartu su gavimo patvirtinimu siunčiami iš užsienio, Portugalijos pašto tarnybos gali pristatyti laišką ir dokumentus adresatui ar trečiajam asmeniui tuo pačiu adresu, jeigu trečiasis asmuo nurodo, kad gali perduoti laišką adresatui.

8.2 Kaip pagal šios valstybės narės pašto pristatymo taisykles galima įteikti dokumentus iš užsienio pagal Reglamento dėl dokumentų įteikimo 18 straipsnį, jei pristatymo adresu nėra nei adresato, nei kito dokumentus priimti įgalioto asmens (jei tai leidžiama pagal nacionalines pašto pristatymo taisykles, žr. pirmiau)?

Žr. atsakymą į 7.3 klausimą.

8.3 Ar pašte yra numatytas tam tikras laikotarpis, per kurį galima atsiimti dokumentus, prieš juos išsiunčiant atgal kaip nepristatytus? Jei taip, kaip adresatui pranešama apie tai, kad jis iš pašto turi atsiimti laišką?

Adresatas turi aštuonias dienas dokumentams atsiimti iš pašto skyriaus. Adresatui pranešama apie šį laikotarpį ir tai, kad dokumentus iš pašto skyriaus galima atsiimti pateikiant pristatymo pranešimą, kurį pašto tarnyba palieka pašto dėžutėje, jeigu paštininkas nieko neranda namuose.

([Civilinio proceso kodekso](#) 228 straipsnis)

9 Ar yra kokių nors rašytinių įrodymų, kad dokumentas buvo įteiktas?

Taip, įteikimo atveju rašytiniai įteikimo įrodymai yra gavimo patvirtinimas, įteikimo pažyma arba įteikimo lapelis.

Jeigu pateikiamas pranešimas, jis įrodomas patvirtinimo dokumentu, laiško registracija, byloje parengtu dokumentu arba surašytu protokolu.

Jeigu dokumentai įteikiami ar pranešimas siunčiamas elektroninėmis duomenų perdavimo priemonėmis, išdavimo dieną ir laiką patvirtina teismo kompiuterinė sistema (Ministro įgyvendinimo įsakymas, kuriuo reglamentuojamas [elektroninis teismo proceso tvarkymas](#), 13 straipsnio a dalis).

10 Kas atsitinka, jeigu adresatas negauna dokumento arba dokumentas įteikiamas pažeidžiant įstatymą (pvz., dokumentas įteikiamas trečiajam asmeniui)? Ar toks dokumento įteikimas vis tiek gali būti laikomas galiojančiu (pvz., ar galima ištaisyti įstatymo pažeidimus), ar dokumentas turi būti įteikiamas iš naujo?

Neįteikimas yra didelis trūkumas, dėl kurio netenka galios visa procedūra nuo pat ieškinio pareiškimo, tačiau tai neturi įtakos pastarojo veiksmo galiojimui ([Civilinio proceso kodekso](#) 187 straipsnis).

Laikoma, kad dokumento įteikti nepavyko, [Civilinio proceso kodekso](#) 188 straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais.

Šis negaliojimas laikomas ištaisytu tik jeigu atsakovas arba prokuratūra (jeigu ji yra šalis) dalyvauja byloje ir iš karto nepateikia jokių prieštaravimų dėl neįteikimo ([Civilinio proceso kodekso](#) 189 straipsnis).

Įteikimas taip pat negalioja, jei nesilaikoma įstatyme nustatytų formalumų ([Civilinio proceso kodekso](#) 191 straipsnis).

Bendrosios taisyklės dėl aktų negaliojimo nustatytos [Civilinio proceso kodekso](#) 195 straipsnyje.

11 Jei adresatas atsisako priimti dokumentą remdamasis vartojama kalba (Reglamento dėl dokumentų įteikimo 12 straipsnis), o teismas ar institucija, vykdančys teismo procesą, patikrinę nusprendžia, kad tas atsisakymas nebuvo pagrįstas, ar yra speciali teisių gynimo priemonė šiam sprendimui užginčyti?

Taip, adresatas gali užginčyti teismo sprendimą pateikdamas apeliacinį skundą kompetentingam apeliaciam teismui (port. *Tribunal da Relação*).

12 Ar turiu mokėti už dokumento įteikimą (jei taip – kiek)? Ar yra skirtumas tais atvejais, kai dokumentas turi būti įteiktas pagal nacionalinę teisę ir kai prašymas įteikti dokumentą pateikiamas iš kitos valstybės narės? Taip pat žr. pranešimą pagal Reglamento dėl dokumentų įteikimo 15 straipsnį, susijusį su dokumento įteikimu iš kitos valstybės narės

Taip, tam tikrais atvejais. Įteikimo ir pranešimo kaina skaičiuojama AV (apskaitos vienetais).

2024 m. AV vertė buvo 102 EUR.

Atitinkamai:

- jeigu dokumentus ir pranešimus įteikia vykdymo pareigūnai ir dokumentai sėkmingai įteikiami, tai kainuoja 0,5 AV, o jeigu neįteikiami – 0,25 AV ([2013 m. rugpjūčio 29 d. Ministro įgyvendinimo įsakymo Nr. 282/2013](#) priedo VII lentelė su nuoroda į to paties teisinio akto 50 straipsnio 1 dalį);
- jeigu dokumentai ir pranešimai įteikiami asmeniškai arba viešo paskelbimo būdu, kaina yra 0,5 AV, jei įteikimas ar pranešimas sėkmingas, ir nieko nekainuoja, jei nepavyksta įteikti ar pranešti ([Procedūrinių išlaidų reglamento \(port. *Regulamento das Custas Processuais*\)](#) 9 straipsnio 1 dalis).

Nesvarbu, ar įteiktinas dokumentas yra iš kitos valstybės narės.

Atitinkami teisės aktai:

[Civilinio proceso kodeksas](#)

[Elektroninis teismo proceso tvarkymas](#)

[Procedūrinių išlaidų reglamentas](#)

[2013 m. rugpjūčio 29 d. Ministro įgyvendinimo įsakymas Nr. 282/2013](#)

[2020 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas \(ES\) 2020/1784](#)

Baigiamoji pastaba

Šioje faktų suvestinėje pateikiama informacija yra bendro pobūdžio ir nėra baigtinė. Ji neįpareigoja kontaktinio centro, Europos teismo tinklo civilinėse ir komercinėse bylose, teismų ar bet kurių kitų asmenų. Ji nėra skirta tam, kad neberekėtų skaityti taikomų galiojančių teisės aktų.

■ Paskutinis naujinimas: 23/01/2025

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.